

Xavian Gran Colonna a Primissima

Xavian Primissima ani Xavian Gran Colonna jistě není třeba představovat. Je tomu zhruba rok, co kladenský Xavian představil tyto povedené regálovky, respektive sloupky a s více než příznivou cenou a příkladným ručním zpracováním. Od té doby se zvláště Primissima dostala do mnoha českých domácností a získala si velmi dobré renomé, plus minus k prvnímu výročí její existence se tedy výrobce rozhodl provést upgrade Primissima a dokonce i změnu konceptu u modelu Gran Colonna.

Gran Colonna

Jak je již z fotografií patrné, sloupový model Gran Colonna prošel spíše než evolucí kompletní změnou. Z původně uzavřené bedny se třemi měniči se stala otevřená, čistě dvoupásmová, s dopředu vyzařujícím bassreflexem. Původní středobasové a basové měniče TVM v rámci vylepšení nahradil na zakázku vyráběný středobas Eton, hlavní důvod podstatné změny zvukové charakteristiky obou modelů. Svůj podíl na této proměně má ale také mohutnější ozvučnice (900 x 200 x 234 mm – hmotnost 16 kg), která je nejen širší, ale i hlubší. Oproti původní skříni má tato generace také méně vnitřního tlumení (respektive více tlumení, ale odebrání tlumícího „šneku“), navíc je objem ozvučnice kousek pod bassreflexem rozdělen přepážkou, takže Gran Colonna by se dala nazvat také větším monitorem s integrovaným stojanem. Výrobní provedení je tak precizní, jak lze od ruční výroby očekávat. Navíc samotná ozvučnice z 22 mm silných MDF desek působí v tmavé dýze, která je i na fotografiích, mimořádně elegantně. Co ovšem působí méně esteticky je nový měnič, který je tak vizuálně výrazný, že poutá pozornost hlavně na sebe. Ocenit se musí také kovový nátrubek bassreflexu, v této cenové kategorii málo běžný a možnost nechat si za příplatek nalakovat reprosoustavy jakoukoliv barvou dle katalogu RAL, takže například růžová Gran Colonna již není pouhým snem. Jednoduchou, pravoúhlou konstrukci dotváří pár subtilních, ale dostatečně pevných „single-wiringových“ reproterminálů Xavian.

Dvoupásmový sloupek hostí zmiňovaný středobas Eton o průměru 17,5 cm, jehož membrána je papírová, řídí jej cívka o průměru 2,6 cm. O výšky se stará stejný Scan-Speak o průměru 2,5 cm jako v předchozí variantě, tedy s impregnovanou látkovou kalotou. Naměřený frekvenční rozsah je 47 – 40 000 Hz, subjektivně jdou prostě Gran Colonna dostatečně hluboko pro běžnou muziku. Měniče přes sebe přechází na úrovni 2 600 Hz velmi jemným způsobem. Citlivost pak zvláště díky novému Etonu činí 89dB. Impedance je šest Ohmů.

Testovacím náčiním byl zesilovač Bluenote Demidoff Signature a CD přehrávač Goldenote Koala, na nichž zčásti vznikaly dojmy i z původních verzí obou reprosoustav a na nichž je též ladil výrobce. K přímému porovnání pak sloužila starší verze jak Gran Colonna, tak Primissima.

V přímém porovnání se starším modelem vyplouvá s každou další skladbou více a více dojem mnohem větší živosti, skutečnosti zvukové reprodukce. Detail, prostor, dynamika, vše je o úroveň dospělejší, než u původního modelu, přestože za cenu potlačení jemnosti reprodukce, typické pro dosavadní produkci s logem Xavian.

Diana Krall na svém „Quiet Nights“ a úvodní „Where or when“ jako kdyby vystoupila mnohem víc před reprosoustavy, celá zvuková scéna se zkonkrétnila, zpřesnila a zpevnila, přestože pocit vzdušnosti je poněkud odsunut do pozadí na úkor homogenosti a údernosti. Množství detailu na činelech je ale obdivuhodné, stejně tak dozvuky prostoru a doznívání jednotlivých tónů, vše je plné a příjemně barevné. Původní Gran Colonna se zdá být až příliš opatrná. Na druhou stranu umí starší verze o něco více zmizet ze scény, vytvoří mezi sloupky centralizovanou, lehce zmenšenou verzi nahranych nástrojů a umí je jemně oddělit, nová varianta pak sice nedá zapomenout, že hraje pravá a levá bedna, přesto je zvuk všude kolem.

Co je velmi cítit je také zlepšení průběhu na basové části spektra, ačkoliv tento se zdá díky přítomnosti bassreflexu sice hlubší, ale ne tak plynulý jako u starší verze, přesto množství detailů i pevnost a kontrola basu jsou mnohem lepší. Na nahrávce Esperanzy Spalding „Chamber Music Society“ je kontrabas téměř reálně velký, zobrazený volně v prostoru a barevně, čistě, jeho rezonance nejsou jen lehce načrtnuty, ale duní místností.

Hlas zpěvačky je pak čistý a jasný, velmi přirozeně podaný, přesto občas dokáže lehce říznout. Otázkou je, co konkrétně tento dojem způsobuje, protože tweeter je stejný jako v předchozím modelu,

kde tento pocit nevzniká. Může to být nerozehráním nového modelu, změnou výhybky a celkově prezentnějším naladěním či zesilovacím prvkem. Důležitá je ale uvěřitelnost podání a mírné tlačení zvuku směrem k posluchači, které činí z poslechu radost.

Gran Colonna ale každopádně oproti své původní inkarnaci povyroستly. Jak ve fyzickém smyslu, tak stejnou měrou i zvukově. Plnější, živější a detailnější zvuk, mnohem univerzálnější projev, který dokáže se stejnou radostí předat jak tichou klasickou a jazzovou hudbu, tak rock Dire Straits nebo Pink Floyd. Přidejme ještě vynikající výrobní zpracování s nezýšenou cenou a máme tu v kategorii „do 20ti tisíc“ plnohodnotný, radost a emoce dávající sloupek s puncem dospělosti a pohodovosti. Gran Colonna je mrtvá, ať žije Gran Colonna!

Jak to vidí a slyší Jiří Petrák?

Nové elegantní sloupky Gran Colonna mě upoutaly nápadným ústím hliníkového nátrubku basreflexu, umístěným pod středobasovým reproduktorem směrem k posluchači, prvkem, který využívají o stupeň výše se nacházející modely, např. XN-125 ES. Tweeter je v ozvučnici opět částečně přesazen obrubou středobasového měniče Eton - velmi typické pro Xavian. Ozvučnice je nyní na pohled o něco objemnější a působí o mnoho luxusněji než tomu bylo u předchozího modelu, navíc osazení jen jednoho středobasu dává Gran Colonnám takový dospělý a rozváženě důstojný vzhled. Krásná tmavá dýha tento dojem podtrhuje; je překryta poměrně nenápadným lakem a "dřevo" tak působí velmi přirozeně, jako by bylo impregnováno olejem. Když navíc na ozvučnici dopadly odpolední sluneční paprsky, plně jsem si uvědomil jak krásná ta kresba dřeva vlastně je..

Přímé poslechové srovnání s původními Colonnami vyznělo ve prospěch nových jasně, přesvědčivě a nápadně skvěle. Nahrávky použité při testu dostaly násobně více detailu a o poznání více se otevřel poslechový prostor i jakoby na výšku, samozřejmě se zachováním dobré fokusace interpretů mezi reproduktory. Starší model to s cílením do středobodu mírně přeháněl, řekl bych dnes, s odstupem a s možností přímého porovnání. Basová linka je krásně plná, dává pocit impulsu i důrazu a sloupky teď zlehka dýchají, což bude podle mě největší satisfakce pro ty, kdož od původních GC (a jejich dvou basových měničů) marně očekávali důraznější bas. Středů a výšek jsou velmi transparentní, vyvážené v celém pásmu, jemné a živé, v dobrém souladu s basem, který nasazuje přiměřeně včas a s přiměřenou silou. Návaznost v oblasti dělicího kmitočtu výhybky je bez chyby, což se o předchozí verzi GC nedalo říct. Nové Gran Colonnny s přehledem přehrají jakýkoli žánr, včetně rocku nebo divokého jazzu. Nahrávka Don't Worry od McFerrina mi po dlouhé době hledání mezi testovanými zástupci konečně připadala věrná a bez chyb. Klasická a akustická hudba zní při běžných hlasitostech přímo dokonale (nenapadá mě výstižnější výraz); stejně bezchybně GC hrají i potichu. Smyčce houslistů filharmonického orchestru při Vivaldim byly realistické, přítomné, rozlišitelné a uším lahodící. Vysoké hlasitosti stále držely autoritu a přehled projevu, bas byl stále pevný a příjemně dávkovaný, chvílemi ale docházelo k jemnému přiosřnění sykavek a výšek – což mohlo být způsobeno spíše zesilovačem než bednami, chtělo by to ještě další poslech na známých komponentech. Colonnny celkově hrají velmi živě, přesto kultivovaně, s množstvím jemného detailu, a s příjemným lehce plynoucím basem. Opravdu pěkné. Napadlo mě, že v kombinaci s lampovým zesilovačem by mohly zahrát přímo fantasticky!

Primissima

Regálový model Primissima sice také prošel změnou v podobě výměny středobasového měniče, koncepce zde ale zůstala zachována, jde tedy v tomto případě pouze o evoluci, která je nakonec charakterově i kvalitativně podstatně méně výrazná než u sloupku. Ozvučnice je opět jako u modelu Gran Colonna o něco větší (345 x 200 x 234 mm – hmotnost 8,2 kg), zůstává však uzavřená. Primissima v tuto chvíli vlastně plně odpovídá Gran Colonna, ovšem s ozvučnicí „useknutou“ na požadovanou výšku. Stejně je i reproduktorové osazení, tedy 17ti centimetrový Eton i dvou a půl centimetrový výškáč. I citlivost 89dB a impedance 6 Ohm jsou totožné. Jediným rozdílem tak vlastně zůstává dosažitelný frekvenční rozsah (opět udávaný pro toleranční pásmo -3dB), který je v tomto případě 59 – 40 000 Hz.

Testovací sestava zůstala od modelu Gran Colonna nezměněna, k přímému porovnání opět byly přistaveny původní varianty Primissima.

Malé monitory Primissima prošly vlastně stejnou charakterovou proměnou jako výše popsané Gran Colonna, ovšem nedostává se u nich onen dojem, že se stalo něco skvělého a je třeba zapomenout starší model a ten nový je „tím správným“.

Chris Jones na výběru Stockfish Records nahrál „No Sanctuary“, skladbu stojí na kytáře a mohutném basu. Stará i nová Primissima si poradí s objemem zvuku velmi podobně, starší verze dává snad o něco více nahlédnout do nahrávky, do jejího plynutí, nová je pak o něco rozevlátější, avšak mnohem živější, naléhavější a detailnější. Zvuk strun je kovovější a jiskrnější, slyšíme déle dozvuk v nástroji.

I velký orchestr z Minnesoty, reprodukující Mussorgského „Velkou bránu Kyjevskou“ je novým modelem přednesen s radostí, živostí a množstvím barev, oproti starší verzi s citelně větším důrazem a dynamikou. Subjektivně jdou také nové regálovky hlouběji než jejich předchůdci, přesto velké bubny v závěru této skladby zní spíše jako velká bouchnutí v prostoru, Primissima Jedna (či jak ji správně nazvat) pak dává přesnější dojem z kontur nástrojů.

Housle jsou pak reprodukovány opět podstatně detailněji a uvěřitelněji, větší objem ozvučnice a jiný způsob vytlumení napomáhají dojmu reálnější velikosti nástroje. Celkem je zvuk ale o něco méně lehký, hutnější a plnější. Původní monitor je opravdu monitorem, umožňuje zkoumat nahrávku a užívat si jí, přesto je třeba mu věnovat pozornost a cíleně jej poslouchat, nové kusy na sebe pozornost přímo strhávají, vtáhnou do hudby za každých okolností a obklopí jí posluchače. Nabídnou také čistější barvy nástrojů.

Rocková hudba je pak oblastí, v níž je cítit největší přínos nového měniče, který je přeci jen podstatně univerzálnější. Dire Straits a jejich „Sultans of Swing“ přímo čiší pohodou, hudba plyne a vyplňuje celý prostor, což je deviza, kterou lehce sušší, opatrnější projev původní inkarnace nenabízí. Přesto jde spíše o jiný druh zvuku než o výrazně kvalitnější pocit z reprodukce.

Nová Primissima se stala spíše jinak naladěnou alternativou k původním monitorům a velmi dobře se dá představit, že by existovaly v katalogu vedle sebe. Je to hlavně zásluhou opravdu výborného zvuku u původního provedení. Objektivně nabízí mnohem více detailu, živosti a lepší podání prostoru i barev, přesto jakýsi pocit nadhledu, přesnosti a decentního přístupu k hudbě v původní variaci nenutí upnout se jako u sloupového modelu k další generaci jako k jednoznačně lepší. Přesto je univerzálnější projev opět posunem směrem k dospělosti a atraktivitě pro běžného posluchače a Primissima tak zůstává mezi opravdu skvělými regálovými reprosoustavami ve své cenové kategorii a právě díky univerzálnosti se tím více stává možností, kterou by měl zvážít každý se zájmem o stojanové reprosoustavy v dané cenové kategorii.

Jak to vidí a slyší Jiří Petrák?

Jestliže mě Gran Colonna vizuálně zaujaly basreflexovým nátrubkem, důstojným zjevem a krásnou dýhou, pak Primissimy na mě působí jako velký reproduktor, obalený ozvučnicí s tweeterem, konektory a značkou výrobce... Vyzývavý středobas Eton celé reprosoustavě dominuje, ale je to kvalita konstrukce ozvučnice, použité měniče, celkové provedení a krása dýhy, která dává bedně nádech solidnosti a působí na mě zvláštním uklidňujícím dojmem. Postavené na stojanech vypadají daleko důstojněji a dospěleji, a vedle starších Primissim zjevně masivněji a objemněji. Starší model je vedle nich takový střízlík.

Když ale oba modely spustí hudbu, rozdíl už tak významný nejsou. Myslím tím v celkové kvalitě projevu, byť typem přednesu jsou oba modely někde jinde. Shodli jsme se s Danielem B., že spíše než nástupcem mohla být nová Primissima dalším novým "nezávislým" modelem. Opět je zde jasně znát otevření prostorové scény a množství detailu, hudební projev je vzdušný, prezentní a živý, přitom velice jemný a umožňuje posluchači dosyta se vyžívat v detailech. Vykreslení prostoru je plastické, ve srovnání s předchozím modelem je scéna je taková rozsáhlejší a názorná, i když nástroje a vokály jsou oproti předchozím jakoby víc vzájemně propojené a nelze je tak jasně uchopit. Klávesy piána v nahrávkách Diany Krall dávají plný, barevný tón s jemným a dlouhým dozvukem, Dianin vokál je přirozený a plný emocí, ale i rockování s Dire Straits nepostrádá radost, je příjemné, živé a dynamické. Zvuk Primissim vlastně sdílí všechny výše popsané atributy s Gran Colonnami, bylo by zbytečné je všechny opakovat. Pouze basový projev v nejnižší oktávě je o něco méně dynamický (díky uzavřené ozvučnici intenzita basů klesá postupně, ale jistě :-)). Na druhou stranu je bas přesný a neutrální, protože ve zvuku není onen charakteristický "otisk" basreflexu. Oproti předchozímu modelu

je jasně patrné obohacení středního a vyššího pásma množstvím detailů, rozšíření prostoru a celkově pevnější bas. Výšky jsou velmi jemné a příjemné, ale stejně jako u GC se i zde při vysokých hlasitostech (občas) dostavuje jejich taková ta milá rozevlátost. Při rozumně tichém poslechu zejména akustické hudby a vokálního jazzu jsem však zažíval audio-nirvánu.

Jsou tedy nové Primissimy lepší než staré? Ano, jsou. Ale jsou starší Primissimy opravdu horší než nové? Myslím, že ne. Jsou prostě jiné. Staré bedny mají neutrální a přesný zvuk monitorů, nové mají jemný, detailní a prezentní projev dospělých High-End regálovek.

Závěrem

Přestože již původní modely Xavian Gran Colonna a zvláště pak Primissima lze označit za výborné v rámci své cenové kategorie i lehce nad ní, nové inkarnace přinášejí vylepšení důležitá pro valnou většinu posluchačů. Ačkoliv reproduktor Eton poněkud potlačuje typický zvukový charakter Xavian, nabízí výměnou mnohem více zprostředkovaných informací, více na posluchače orientovaný, chytlavější projev a celkově dospělejší charakter. Tou nejdůležitější charakteristickou je ale zcela určitě univerzálnost, oba modely si vedou stejně dobře jak v klasické hudbě, tak v jazzu a kupodivu i v hlučné elektrifikované muzice. Celkově se vylepšení celé řady Nuova Suona povedlo více než dost, z entry-level reprosoustav se Primissima i Gran Colonna posunuly na úroveň plnohodnotného reprodukcčního zařízení a to vše při zachování stále velmi příznivých pořizovacích nákladů. V celosvětovém měřítku tak patří k těm opravdu skvělým zástupcům dostupných reproduktorových soustav.

{youtube}1jp6IFS-lj8{/youtube}

{youtube}KeeZKLneZUU{/youtube}

Kč 17 995,- - Xavian Gran Colonna v dýze
Kč 18 990,- - Xavian Gran Colonna v nero či bianco
Kč 11 995,- - Xavian Primissima v dýze
Kč 12 500,- - Xavian Primissima v nero či bianco

KLADY

- + při dané ceně skvělé ruční výrobní provedení obou modelů
- + z obou modelů se staly dospělejší reprosoustavy
- + opravdu velký skok kupředu v případě Gran Colonna
- + atraktivní, živý, otevřený a detailní zvuk
- + univerzálnost

ZÁPORY

- poněkud utlumený typický jemný charakter Xavian (pro někoho plus, pro někoho minus)
- méně estetické než původní verze
- neumí zmizet ze scény tak dobře jako původní modely, což je daň za přímost projevu

VIZITKA PRODEJCE

XAVIAN

www.xavian.cz – info@xavian.cz

+420 777 125 456

pro e-magazín Hi-Fi Voice / www.hifi-voice.com / napsal Daniel Březina a Jiří Petrák